

MỘT SỐ BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI CÔNG TÁC TRUYỀN THÔNG, TƯ VẤN TUYỂN SINH, HƯỚNG NGHIỆP GIÁO DỤC NGHỀ NGHIỆP Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG CÔNG NGHIỆP HƯNG YÊN

Phạm Minh Hoàng, Phạm Bá Nam

Phòng Tuyển sinh và giới thiệu việc làm, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên (Cơ sở 2)

Tóm tắt: Nghề nghiệp là một yếu tố quan trọng, quyết định tương lai cuộc sống của mỗi người và ảnh hưởng to lớn đến sự phát triển kinh tế - xã hội. Yêu cầu đặt ra cho các trường dạy nghề là phải nâng cao hiệu quả, chất lượng công tác truyền thông, tư vấn tuyển sinh và hướng nghiệp đến các em học sinh cấp Trung học cơ sở và Trung học phổ thông để các em học sinh và toàn xã hội dễ dàng tiếp cận, định hướng nghề nghiệp. Nâng cao hiệu quả phân luồng giáo dục, tránh lãng phí nguồn lực của xã hội. Bài viết đề cập đến vai trò của giáo dục nghề nghiệp, thực trạng và đề xuất biện pháp đổi mới công tác truyền thông, tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên.

Từ khóa: Biện pháp, truyền thông, tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên.

SOME MEASURES TO INNOVATE COMMUNICATION, ADMISSIONS COUNSELING, CAREER GUIDANCE AND VOCATIONAL EDUCATION AT HUNG YEN INDUSTRIAL COLLEGE

Phạm Minh Hoàng, Phạm Bá Nam

Admissions and Job Placement Department, Hung Yen College of Industry (Campus 2)

Abstract: Career is an important factor, deciding the future of each person's life and greatly affecting the socio-economic development. The requirement for vocational schools is to improve the efficiency and quality of communication, admissions counseling and career guidance for middle and high school students so that students and the whole society can easily access and orient their careers. Improve the efficiency of education streaming, avoid wasting social resources. The article mentions the role of vocational education, the current situation and proposes measures to innovate communication, admissions counseling and career guidance at Hung Yen Industrial College.

Keywords: Measures, communication, admissions consulting, career guidance, Hung Yen Industrial College.

Nhận bài: 16/04/2025

Phản biện: 18/05/2025

Duyệt đăng: 23/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hiện nay, trước xu thế toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế và sự phát triển của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, việc phát triển nguồn nhân lực nhằm đáp ứng yêu cầu đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta là một vấn đề quan tâm hàng đầu trong toàn bộ chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo.

Phát biểu tại Hội nghị tuyển sinh năm 2025 ngày 16/5/2025, Thứ trưởng Hoàng Minh Sơn khẳng định: “Thời gian qua, hệ thống giáo dục nghề nghiệp (GDNN) và giáo dục thường xuyên (GDTX) có nhiều chuyển biến tích cực: Số lượng người học tăng, chất lượng đào tạo cải thiện, mạng lưới cơ sở được sắp xếp theo hướng tinh gọn, hiệu quả. Tuy nhiên, công tác tuyển sinh vẫn còn nhiều hạn chế như nhận thức xã hội chưa đầy đủ, tâm lý sinh bằng cấp và thiếu sự phối hợp chặt chẽ với doanh nghiệp.

Năm 2025 là thời điểm có ý nghĩa quan trọng, khi công tác quản lý GDNN được chuyển về Bộ Giáo dục và Đào tạo, góp phần thống nhất hệ thống giáo dục và thúc đẩy liên thông giữa các bậc học. Đồng thời, việc sửa đổi đồng bộ ba luật

gồm Luật Giáo dục, Luật Giáo dục đại học và Luật Giáo dục nghề nghiệp đang được khẩn trương triển khai, nhằm hoàn thiện hành lang pháp lý đồng bộ, hiện đại. Đây cũng là năm bản lề trong chặng nước rút thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII, chuẩn bị cho Đại hội XIV, đòi hỏi sự chuẩn bị kỹ lưỡng về nguồn nhân lực phục vụ phát triển đất nước”.

Thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Giáo dục và Đào tạo, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên đã chủ động tổng kết kinh nghiệm và đề xuất những biện pháp đổi mới công tác truyền thông, tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp, nhằm đáp ứng nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng cho sự nghiệp phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Bắc Ninh và các tỉnh lân cận trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của giáo dục nghề nghiệp đối với việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho xã hội

Yếu tố con người, đặc biệt là vốn nhân lực, đóng vai trò then chốt trong tăng trưởng kinh tế.

Nhờ giáo dục – đào tạo, đặc biệt là đào tạo nghề, người lao động có thể nâng cao kiến thức, kỹ năng, từ đó cải thiện năng suất lao động và thúc đẩy phát triển kinh tế. Đào tạo nghề là thành tố quan trọng nhất trong phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, có khả năng cạnh tranh trên thị trường lao động.

Thứ nhất, động lực bền vững cho tăng trưởng kinh tế là lực lượng lao động được đào tạo bài bản, có kỹ năng nghề cao. Trong khi các nguồn lực tự nhiên dần cạn kiệt, nguồn nhân lực chất lượng trở thành lợi thế cạnh tranh giữa các quốc gia.

Thứ hai, giáo dục – đào tạo nghề đáp ứng lợi ích cá nhân của người lao động. Theo lý thuyết vốn nhân lực, con người đầu tư vào giáo dục để nâng cao giá trị bản thân và năng lực nghề nghiệp, từ đó cải thiện vị thế trên thị trường việc làm.

Thứ ba, đào tạo nghề tạo ra sự phân tầng trong cạnh tranh lao động. Người thiếu kỹ năng, trình độ thấp dễ trở thành lao động yếu thế, thất nghiệp dài hạn. Muốn tồn tại và phát triển, họ buộc phải nâng cao “vốn nhân lực” thông qua giáo dục và đào tạo nghề.

Thứ tư, nhu cầu phát triển kinh tế đòi hỏi đội ngũ lao động kỹ thuật có tay nghề cao, làm chủ công nghệ và máy móc hiện đại. Quá trình công nghiệp hóa phụ thuộc nhiều vào chất lượng nguồn nhân lực này, bên cạnh thể chế và chính sách.

2.2. Thực trạng công tác truyền thông, tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên

2.2.1. Thuận lợi

Một là, được sự quan tâm của Đảng và chính sách của Nhà nước ưu tiên cho giáo dục và các tổ chức dạy nghề, cụ thể là Nghị định 81/2021/NĐ-CP thay thế Nghị định 86/2015/NC-CP về miễn giảm học phí vẫn đang còn hiệu lực và được kéo dài đến năm học 2025-2026. Ngoài ra, chính sách phân luồng đào tạo của Bộ GD&ĐT cũng là một trong những thuận lợi trước mắt đối với tuyển sinh trình độ Trung cấp đào tạo nghề.

Hai là, tháng 9/2021, Hội đồng nhân dân tỉnh Bắc Ninh ra Nghị quyết số 10/2021/NQ-HĐND ngày 29/9/2021 về hỗ trợ học phí cho học sinh tốt nghiệp THPT học nghề tại các cơ sở GDNN trên địa bàn Tỉnh và Nghị Quyết 05/2024/NQ-HĐND ngày 28/6/2024 về hỗ trợ nhà giáo, học sinh, sinh viên tại các cơ sở GDNN, đại học cũng là những cơ hội tốt cho công tác tuyển sinh hệ cao đẳng đối với một số nghề mà Nhà trường đang có thể mạnh như: Công nghệ thông tin; Công nghệ kỹ

thuật Điện – Điện tử; Điện công nghiệp; Điện tử công nghiệp.

Ba là, được sự quan tâm chỉ đạo của Đảng ủy, Chi ủy Chi bộ 3 và Ban Giám hiệu tạo mọi điều kiện thuận lợi cho công tác tuyển sinh. Cơ chế tuyển sinh trong Nhà trường cũng đã được đổi mới phù hợp hơn với điều kiện tuyển sinh thực tế.

Bốn là, thị trường lao động của tỉnh Bắc Ninh có nhu cầu lớn và đa dạng đặc biệt là những nhu cầu lao động đã qua đào tạo, đây là điều kiện thuận lợi cho Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên - Cơ sở 2 mở rộng quy mô, ngành nghề đào tạo, học gắn liền với thực tế.

2.2.2. Khó khăn

Một là, năm 2024 là năm chịu hậu quả nặng nề của suy thoái kinh tế, nhiều doanh nghiệp hoạt động khó khăn, nhu cầu lao động giảm sút, một số doanh nghiệp lâm vào tình trạng phá sản, vì vậy ảnh hưởng lớn đến cơ hội việc làm đối với học sinh, sinh viên tốt nghiệp ra trường. Công tác tư vấn, giới thiệu việc làm cũng gặp rất nhiều khó khăn. Nhà trường cũng như tỉnh Bắc Ninh cũng chưa tổ chức được chương trình có qui mô lớn để doanh nghiệp có thể tiếp xúc với nhu cầu lao động.

Hai là, do đặc điểm của tâm lý xã hội, học sinh sau khi tốt nghiệp THCS là phải tiếp tục theo học THPT và đại học. Tâm lý sinh bằng cấp của xã hội. Việc lựa chọn học nghề là lựa chọn thứ yếu, không phải là vấn đề ưu tiên. Mặt khác, mặc dù tỉnh Bắc Ninh cũng thực hiện chính sách phân luồng trong giáo dục nhưng mức độ thực hiện chưa quyết liệt. Bắc Ninh là mảnh đất của truyền thống hiếu học, khoa bảng từ xưa đến nay, số học sinh Trung học phổ thông đổ vào các trường Đại học có uy tín trong nước luôn dẫn đầu toàn quốc. Nên số học sinh đăng ký học nghề ngay sau bậc Trung học cơ sở và Trung học phổ thông là rất hạn chế.

Ba là, các doanh nghiệp trên địa bàn tuyển lao động là công nhân chủ yếu tuyển dụng lao động phổ thông chỉ cần tốt nghiệp THCS hoặc THPT. Những vị trí đòi hỏi trình độ cao thì học sinh, sinh viên Nhà trường lại chưa đáp ứng được yêu cầu của nhà tuyển dụng cũng như đòi hỏi của thị trường lao động nói chung.

Bốn là, số lượng các trường đại học, cao đẳng và trung cấp trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh là rất lớn so với nhu cầu học tập của địa phương. Các trường có xu hướng đầu tư rất lớn, đào tạo đa ngành, đa cấp học; phần nữa do tâm lý của người học muốn

được học ở các trường đóng tại các trung tâm đô thị lớn... Vì vậy, công tác tuyển sinh của các trường (nhất là các trường đóng xa các trung tâm đô thị lớn, những trường nằm trên địa bàn các địa phương) đều đang gặp rất nhiều khó khăn.

Năm là, quy chế tuyển sinh và mức điểm sàn theo quy định của Bộ GD&ĐT để xét tuyển vào bậc đại học rất thấp dẫn đến cơ hội vào đại học của thí sinh tăng cao. Nhiều trường đại học có đề án tuyển sinh riêng, hầu hết các trường có hình thức xét tuyển thông qua kết quả học tập từ học bạ với mức điểm trung bình khá thấp.

Sáu là, quy chế tuyển sinh liên thông, liên kết chưa được xây dựng hoàn chỉnh, có rất nhiều ràng buộc và bị thất chặt gây rất nhiều khó khăn trong công tác tuyển sinh đối tượng này, đặc biệt những đối tượng tốt nghiệp ở một trường khác, mặc dù có cùng chuyên ngành (hoặc sinh viên gặp nhiều khó khăn trong việc học môn giáo dục quốc phòng và an ninh – phải học tập trung 2 tuần tại Trung tâm).

Bảy là, năm qua, mặc dù đã được Bộ Công Thương và Nhà trường đầu tư kinh phí sửa chữa cơ sở vật chất và bổ sung trang thiết bị phục vụ đào tạo nhưng vẫn còn thiếu và kém hiện đại, chưa đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao về chất lượng đào tạo của khu vực và xã hội.

Tám là, còn có CBGV chưa thực sự coi công tác tuyển sinh là then chốt, chưa hiểu rõ về quy chế tuyển sinh, ngành nghề đào tạo của trường, chưa thực hiện đầy đủ, nghiêm túc kế hoạch tuyển sinh... dẫn đến hạn chế trong việc tuyên truyền, tư vấn cho thí sinh.

Chín là, cơ chế, chính sách cũng như kinh phí đầu tư cho công tác tuyển sinh mặc dù đã có nhiều thông thoáng so với các năm trước, tuy nhiên vẫn còn thiếu linh hoạt, đồng bộ nên việc liên kết với các cơ sở đào tạo và xây dựng các đơn vị liên kết tuyển sinh còn gặp nhiều khó khăn, khả năng cạnh tranh với các trường xung quanh còn thấp.

2.3. Một số biện pháp đổi mới công tác truyền thông, tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp ở trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên

Công tác tuyển sinh năm 2025 tiếp tục diễn ra trong bối cảnh cạnh tranh rất mạnh mẽ giữa các trường đào tạo nghề trong khu vực, do vậy gặp rất nhiều khó khăn.

Để tăng cường công tác tuyển sinh nhằm từng bước thực hiện chỉ tiêu đã được cấp phép, thực hiện trách nhiệm xã hội, từng bước nâng cao vị thế của Nhà trường, phòng Tuyển sinh và Giới thiệu việc làm tại Cơ sở 2, Trường Cao đẳng Công

ng nghiệp Hưng Yên, đề xuất một số biện pháp đổi mới công tác truyền thông, tư vấn tuyển sinh, hướng nghiệp, giáo dục nghề nghiệp trong năm 2025 như sau:

Thứ nhất, duy trì và phát triển mối quan hệ giao lưu với các trường THCS, THPT, Trung tâm Giáo dục thường xuyên và trọng tâm là các đơn vị trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh và Bắc Giang. Sang đầu năm 2025 tổ chức tư vấn tuyển sinh đến các trường THCS và THPT đặt vấn đề tư vấn và thu nhận hồ sơ tuyển sinh và đề xuất mức hỗ trợ phù hợp cho cán bộ tư vấn sau khi học sinh, sinh viên nhập học. Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, có môn học Hoạt động trải nghiệm hướng nghiệp được sắp xếp 3 tiết/1 tuần, là môn học bắt buộc theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo, cán bộ tư vấn tuyển sinh của Nhà trường phối hợp với các Nhà trường phổ thông tổ chức các buổi tư vấn hướng nghiệp vào các tiết chào cờ đầu tuần, mời các chuyên gia nói chuyện, chia sẻ với học sinh và nhà trường phổ thông hiểu rõ về xu thế chuyển dịch của thị trường lao động, của thực trạng “thừa thầy, thiếu thợ” ở Việt Nam, về chính sách đầu tư của Nhà nước cho GDNN, về việc liên kết của Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên với các doanh nghiệp trong việc liên kết đào tạo, tìm kiếm việc làm cho học viên sau khi tốt nghiệp,...

Thứ hai, tuyên truyền rộng khắp, đa dạng trên mọi hình thức về công tác tuyển sinh của Trường và Nghị định số 81/2021/NĐ-CP của Chính Phủ về chính sách miễn học phí cho đối tượng tốt nghiệp THCS đi học trung cấp, Nghị quyết số 10/2021/NQ-HĐND và Nghị quyết số 05/2024/NQ-HĐND ngày 28/6/2024 của Hội đồng nhân dân tỉnh Bắc Ninh về hỗ trợ học phí cho học sinh tốt nghiệp THPT học trung cấp nghề, học cao đẳng tại các cơ sở GDNN trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh.

Thứ ba, tổ chức Hội nghị về công tác tuyển sinh, qua đó mỗi cán bộ, viên chức tham gia, góp ý, đề xuất các biện pháp cụ thể để hỗ trợ cho công tác tuyển sinh và cũng từ đây mỗi cán bộ, viên chức hiểu hơn về vai trò của công tác tuyển sinh, từ đó tích cực tuyên truyền, chủ động tìm hiểu quy chế tuyển sinh và ngành, nghề đào tạo của Nhà trường để tư vấn, giải đáp các ý kiến giúp cho các thí sinh có sự lựa chọn đúng đắn, phù hợp với năng lực của bản thân.

Thứ bốn, tăng cường hoạt động quảng cáo trên trang Fanpage của Cơ sở 2, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên và thực hiện đăng ký tuyển sinh online trên trang Docs.Google đã xây

dựng để thực hiện mục tiêu lớn nhất và lâu dài của Nhà trường là tuyển sinh sinh viên trình độ cao đẳng về Trường. Ứng dụng công nghệ số, mạng xã hội để tiếp cận hiệu quả người học; đẩy mạnh truyền thông về các tấm gương thành công, điển hình trong học nghề và lao động có kỹ năng cho các lớp học sau ở Nhà trường.

Thứ năm, duy trì và phát triển về chiều sâu, có biện pháp giám sát và đánh giá kết quả thực hiện kế hoạch phân công nhiệm vụ tuyển sinh theo địa phương vì kế hoạch này vẫn đang phát huy rất tốt. Đặc biệt chú ý đến nhiệm vụ tuyển sinh hệ cao đẳng về học tại Trường. Cần linh hoạt trong hình thức xét tuyển, phù hợp với từng đối tượng và từng vùng miền; đồng thời đẩy mạnh số hóa toàn bộ quy trình tuyển sinh, từ đăng ký, xét tuyển đến nhập học.

Thứ sáu, đề xuất tăng cường mạnh mẽ hơn nữa cơ sở vật chất phục vụ đào tạo; Không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn cho giảng viên; rà soát, chỉnh sửa, bổ sung chương trình đào tạo cho phù hợp với yêu cầu của nhà tuyển dụng, cần xác định phải đổi mới mạnh mẽ có quyết tâm cao từ Ban Giám hiệu xuống đến giảng viên, phải đào tạo “cái mà xã hội cần” chứ không phải “đào tạo cái mà mình có” nhằm nâng cao chất lượng đầu ra cho người học, góp phần nâng cao uy tín, thương hiệu của Nhà trường. Chương trình đào tạo cần được rà soát, điều chỉnh theo hướng phát triển năng lực nghề nghiệp, kỹ năng mềm, kỹ năng số. Tăng cường đào tạo ngoại ngữ, tin học; đa dạng phương thức đào tạo ứng dụng công nghệ để thúc đẩy học tập suốt đời.

Thứ bảy, giao lưu, liên kết với các Trung tâm giới thiệu việc làm, các doanh nghiệp để tìm kiếm thị trường lao động, mở rộng địa bàn, cử cán bộ đến thăm quan, tiếp cận cách làm mới, công nghệ mới cũng như nhu cầu tuyển dụng lao động để

có phương án hợp tác, tư vấn và giới thiệu việc làm cho học sinh, sinh viên trong quá trình học tập cũng như sau khi tốt nghiệp ra trường. Phối hợp với các doanh nghiệp trong đào tạo và đào tạo theo đơn đặt hàng của các doanh nghiệp.

Thứ tám, phối hợp chặt chẽ với các giáo viên chủ nhiệm và các giáo viên bộ môn để tăng cường hiệu quả của công tác tuyển sinh học liên thông. Đặc biệt là học sinh ở tại Trường và các trung tâm GDNN – GDTX huyện Tân Yên, tỉnh Bắc Giang, Hiệp Hòa. Đây là nguồn đầu vào tiềm năng đối với trình độ cao đẳng liên thông.

Thứ chín, tập trung huy động nguồn lực của toàn Trường xây dựng các lớp đào tạo chất lượng cao, tìm kiếm các nguồn đào tạo theo dự án và theo đơn đặt hàng của các doanh nghiệp. Đây là biện pháp để nâng cao chất lượng đào tạo và uy tín của Nhà trường đối với xã hội.

III. KẾT LUẬN

Giáo dục nghề nghiệp ngày càng trở thành lựa chọn thiết thực để bắt đầu sự nghiệp của các bạn trẻ. Khi thị trường lao động đòi hỏi năng lực thực hành, khả năng thích ứng và tinh thần đổi mới, sáng tạo, sinh viên được đào tạo trong môi trường gắn lý thuyết với thực hành sẽ có lợi thế rõ rệt cả về việc làm lẫn phát triển lâu dài trong tương lai. Chính trong môi trường lao động thực tiễn kỹ năng nghề và khả năng sáng tạo ngày càng được phát huy.

Với hệ sinh thái đào tạo hiện đại, Trường Cao đẳng Công nghiệp Hưng Yên không chỉ đóng vai trò là nơi cung cấp tri thức, mà còn là cầu nối giữa người học và thị trường. Nhà trường hướng đến việc đào tạo ra những công dân có kỹ năng nghề nghiệp chuyên sâu và khả năng tự học tập suốt đời, sẵn sàng gia nhập lực lượng lao động chất lượng cao, phục vụ sự phát triển bền vững của đất nước trong kỷ nguyên mới, kỷ nguyên số, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình giáo dục phổ thông, Chương trình tổng thể*, (Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).
2. Phạm Minh Hạc (Chủ biên) (2013), *Từ điển bách khoa Tâm lý học, Giáo dục học Việt Nam*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
3. <https://diduhocmy.wordpress.com/2003/05/31/giao-duc-huong-nghiep>